

Geçen hafta işletmeler, vergi ve muhasebe işiyle uğraşanların biten yılı sağlıklı bir şekilde kapatma telaşında olduğunu vurgulayarak "dönem sonu" hatırlatmalarına başlamıştık. "Olmazsa olmaz" diğer hatırlatmalarla devam edelim.

Öncelikle banka hesaplarına değinelim. Banka mevcutlarının ve kredilerinin fiili envanteri hesap döneminin son günü itibarıyla mutlaka yapılmalı. Banka ekstreleriyle kayıtlarda yer alan tutarların kontrol edilip varsa gerekli düzeltme kayıtlarının yapılması şart.

Gerek mevduat hesaplarında, gerekse kredi hesaplarında dönem faiz tahakkuklarına dikkat edilmeli. Yoksa işletmeler gereksiz bir finansman yüküyle karşılaşabilir. Mevduat, repo vb. hesaplarda vade 2013 yılına gelse dahi faiz geliri tahakkukun kayıtlarında yapılmalı. Başka bir deyişle, faiz geliri izleyen yılda elde edilecek olsa bile 31 Aralık 2012 tarihine kadar olan faiz hesaplanarak sonuç hesaplarına aktarılmalı. Çünkü, Vergi Usul Kanunu'nun 281. maddesindeki tanım bu.

Vadesi 2013 yılında dolacak mevduat ve repo hesaplarından banka tarafından yapılan vergi kesintisinin, yıllık beyannamede hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsubu ise özellik arz ediyor. Bu konuya dikkat etmeli. Şöyle ki:

Dönem Sonu Hatırlatmaları – II

Bankalar vergi kesintisini vade tarihinde yapmakta. Ama faiz gelirin dönem sonuna kadar olan kısmı, faiz tahakkuku yapıp 2012 yılında dikkate alınıyor. Bu durumda, banka tarafından kesilen verginin 2012 yılı beyannamesinde mahsubu tereddüt yaratıyor. Aslında işlem net. Eğer vade, beyanname tarihinden (gelir vergisinde 25 Mart 2013, kurumlar vergisinde 25 Nisan 2013) önceki bir tarihe, banka tarafından yapılan vergi kesintisinin, gelir tahakkuku yoluyla vergilendirilen kısmına isabet eden tutarı, 2012 yılı beyannamesinde, hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeli. Vade tarihi beyanname

tarihinden sonra ise bu durumda kesilen verginin tamamı 2013 yılı beyannamesinde mahsup ediliyor.

Kredi faizlerini de gider tahakkuku yoluyla 2012 yılı hesaplarında dikkate almak mümkün. Eğer vadesi 2013 yılı içinde dolan bir kredi kullanılmışsa, bu kredi faizinin 31 Aralık 2012 tarihine kadar olan kısmı hesaplanarak, 2012 yılında gider yazılmalı.

Ticari mal değerlemesinde, kredi faizleri ile kur farklarına özen göstermek de önemli. Kredi kullanılarak ticari mal alımında oluşan kredi faizleri ve komisyonlar ister doğrudan gider yazılacak, isterse malın maliyetine eklenebilecek. Mükellefler bu konuda serbestler. Ancak, aynı durum kur farkları açısından geçerli değil. Malın stoklara girdiği tarihe kadar oluşan kur farkları malın maliyetine eklenmeli. Daha sonra oluşan kur farkları ise doğrudan gider olarak dikkate alınabilir.

Borçlanarak yatırım yapılıyorsa durum farklı. Kullanılan yatırım kredilerinin faizleri, ilgili sabit kıymetin aktifleştirildiği dönemin sonuna kadar olan kısmı maliyet olarak dikkate alınacak. İzleyen yıllarda ise ister doğrudan gider yazılabilir, istenirse de sabit kıymetin maliyetine eklenir.

Döviz cinsinden borçlanarak satın aldığımız sabit kıymetler nedeniyle oluşan kur farkları için de aynı durum söz konusu. 2012 yılında bu yolla satın aldığımız sabit kıymet için 2012 yılı sonuna kadar oluşan kur farkını sabit kıymetin maliyetine eklememiz gerekiyor. Sonraki yıllarda oluşan kur farklarını ise maliyete eklemek ya da doğrudan gider hesaplarına almak mümkün.

Çalışan Temsilcisi Seçtiniz mi?

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ile getirilen yeniliklerden biri de, çalışan temsilcisi atanmasıdır. Seçimle belirlenmemişse, işverence aşağıda belirtilen sayılara göre atanması gerekir. Buna göre; çalışan sayısı 2-50 arasındaysa 1, 51-100 arasındaysa 2, 101-500 arasındaysa 3, 500-1000 arasındaysa 4, 1001-2000 arasındaysa 5, 2001 ve üzerinde ise 6 çalışan temsilcisi belirlenmeli. Birden fazla çalışan temsilcisi varsa seçimle "Baş Temsilci" de belirlenir.

Çalışan temsilcileri, tehlike kaynağının yok edilmesi veya bu riskin azaltılması için işverene öneride bulunabilir. Çalışan temsilcisi, görevini destek elemanı ile birlikte yürütür. Bu kişilerin hakları kısıtlanamaz ve gereken imkânlar işveren tarafından kendilerine sağlanmak zorunda. İşyerinde sendika bulunması halinde, sendika temsilcisi çalışan temsilcisi olarak da görev yapar. Çalışan temsilcisi belirlenmezse bin liradan başlayan idari para cezası vardır.